

Koncerty

Cantores Minores w Denver i Littleton

Archikatedralny Chór Chłopięco - Męski Cantores Minores z Warszawy przybywa do Stanów Zjednoczonych piąty już raz na swoje miesięczne, jubileuszowe koncerty po wielu miastach kraju. Między 23 lipca a 24 sierpnia wystąpią w Los Angeles, Las Vegas, Santa Fe, Denver, Kansas City, St. Louis, Chicago, Shippewanie, Dearborn, Detroit, Buffalo i Lackawannie, Bolton Landing oraz Nowym Jorku. U nas w Kolorado odbędą się 2 koncerty, na które organizatorzy serdecznie zapraszają. Pierwszy koncert: 3 sierpnia we wtorek w katedrze w Down Town – Immaculate Conception 1530 Logan Street Denver, CO 80203, o godzinie 19.00. Drugi występ: 4 sierpnia, środa, w kościele – St. Frances Cabrini, 6673 West Chatfield Avenue Littleton, CO 80128 o godzinie 19.00. Wstęp na koncerty jest wolny. Aczkolwiek dobrowolne wsparcie finansowe jest mile widziane.

Cantores Minores został założony 14 lat temu przez obecnego dyrygenta, urodzonego i wykształconego w Stanach Zjednoczonych Josepha A. Hertera. Joseph A. Herter urodził się 1945 w Detroit w USA. Studia muzyczne ukończył na uniwersytecie Michigan w Ann Arbor, a następnie w Westminster Choir College w Princeton, New Jersey

oraz dyrygenturę orkiestrą w Berkshire Music Institute w Tanglewood w Massachusetts. Był stypendystą fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku i fundacji Ars Musica Polonia w Los Angeles.

Od 1974 mieszka w Polsce. Przedtem pracował jako dyrektor muzyczny w kilku kościołach rzymsko – katolickich w Detroit, włączając w to „Stary” kościół św. Marii w centrum miasta (dzielnica „Greektown”). Był także kilka lat członkiem Archidiecezjalnej Komisji Ekumenicznej w Detroit. Od 1989 posiada dwa obywatelstwa: polskie i amerykańskie. Przez 11 lat prowadził chór Warszawski Schola Cantorum i orkiestra św. Antoniego przy kościele św. Antoniego z Padwy na ul. Senatorskiej. Od 1990 r. prowadzi Cantores Minores, który od trzynastu lat śpiewa przy archikatedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie.

Był gościnnym dyrygentem w Teatrze Wielkim i w Teatrze Polskiego Radia. Współpracował z wieloma orkiestrami w całej Polsce m.in. z filharmoniami Częstochowy, Jeleniej Góry, Kielc, Koszalina, Lublina, Łodzi, Olsztyna, Opola, Szczecina a także z orkiestrami kameralnymi Torunia i Włocławka oraz Warszawską Grupą Perkusyjną. Dyrygował na wielu festiwalach muzycznych w Europie i Stanach Zjednoczonych. Z Orkiestrą Filharmonii Narodowej nagrał muzykę Krzesimira Dębskiego do filmu i serialu Alchemik.

Od 1989 r. Herter jest również związany z Teatrem Rozrywki w Chorzowie.

W maju 2003 roku Minister Kultury, Waldemar Dąbrowski, uhonorował Hertera odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” w uznaniu jego wkładu w popularyzację muzyki polskiej. Przez 13 minionych lat chór był i jest związany z Bazyliką Świętego Jana Chrzciciela - Archikatedrą Warszawską.

Podczas czternastu lat działalności chór osiągnął wiele sukcesów artystycznych, między innymi: koncertował w 15 krajach świata. Brał udział w 22 festiwalach zarówno w Polsce jak i zagranicą. Występował w Polsce z następującymi orkiestrami symfonicznymi: warszawską - Orkiestra Filharmonii Narodowej (Missa Brevis Krzesimira Dębskiego) i Sinfonia Varsovia (Carmina Burana Karla Orffa), lubelską, kielecką, olsztyńską i szczecińską, a także z orkiestrami zagranicznymi jak: the Academy of the London Mozarteum w Anglii (Gloria Vivaldiego i Zadok the Priest G. F. Haendla), Orchestre des pays de la Loire we Francji (In hoc signo vincis F. Nowowiejskiego) i Berliner Symphoniker (Requiem Faurego i Psalmi z Chichester Leonarda Bernsteina) oraz Johann-Strauss-Orchester z Frankfurtu

w Wiesbaden (kolędy);

Chór otrzymywał czołowe nagrody na międzynarodowych festiwalach i konkursach chórów m.in. w Lecco, Włochy (1997), w Moskwie, Rosja (2000) i w Pradze (2002 i 2003). Chór zwrócił międzynarodową uwagę swoim występem jako jednego z dwóch europejskich chórów koncertujących w watykańskiej Sali Nervi 2 stycznia 2000 roku. Koncert był transmitowany przez telewizję Rai Uno oraz Eurowizję na żywo do wszystkich krajów Europy w tym i do Polski.

Chór jest członkiem Polskiego Związku Chórów i Orkiestr a także polskiej sekcji międzynarodowej federacji chłopięcych chórów kościelnych Pueri Cantores. Chór jest jednym z założycieli tej sekcji.

Chór koncertował w swojej historii w następujących krajach: Austria, Belgia, Republika Czeska, Dania, Francja, Holandia, Kanada, Meksyk, Niemcy, Rosja, Stany Zjednoczone (1994, '96, '98, 2001), Ukraina, Watykan, Wielka Brytania oraz Włochy.

źródło:

www.puericantores.opoka.org.pl

Historia i tradycja polskich chórów chłopięcych

Pomimo braku szczegółowych badań, które pozwoliłyby określić polską tradycję śpiewu zespołów chłopięcych w liturgii, możemy domniemywać, że tradycja taka istniała. Po przyjęciu chrztu Polska znalazła się pod wpływem kultury łacińskiej. Przyjęła liturgię rzymską wraz z jej śpiewem, oraz - jak można przypuszczać - również tradycje wykonawcze z tym śpiewem związane. Śpiewem liturgicznym ówczesnej Europy był chorał gregoriański. W Polsce był on niewątpliwie śpiewany przez duchowieństwo w najstarszych katedrach w Poznaniu, Gnieźnie, Krakowie, a także przez zakonników w opactwach benedyktyńskich, cysterskich, dominikańskich. Czy jednak istniała wówczas w Polsce tradycja wykonywania chorału gregoriańskiego także przez chłopców - nie wiadomo.

Pojawienie się na Zachodzie wielogłosowości i jej bogaty rozwój nie pozostały zapewne bez wpływu na środowiska katedralne i klasztorne w Polsce. Jeżeli przyjmujemy, że np. w paryskiej szkole Notre Dame (XII-XIII w.) partie wysokich głosów w kompozycjach organalnych najprawdopodobniej wykonywali chłopcy przed mutacją głosu, lub falseści, to można przypuszczać, że praktyka taka wraz z pierwotnymi formami wielogłosowości dotarła również do Polski. W tej materii pozostajemy jedynie w sferze hipotez - nie mamy na to żadnych dowodów. Faktem jest jednak, że nieco później, bo w XV w. w poznańskiej katedrze śpiewy liturgiczne wykonywali duchowni wraz z chłopcami ze szkoły katedralnej. Nie wiemy jednak, czy podobna praktyka istniała w innych ośrodkach w Polsce.

W muzyce europejskiej wiek XV i XVI to okres kształtowania się i rozwoju polifonii wokalne a cappella. Utrwała się praktyka wykonywania tej muzyki, związanej zresztą z liturgią, przez chóry chłopięce. Świadczą o tym po dziś dzień istniejące chóry, chlubiące się tradycją sięgającą XV i XVI w. lub nawet czasów jeszcze odleglejszych. Można sądzić, że ta powszechna praktyka, mająca już w Europie swoją tradycję, znalazła rezonans również w Polsce. Mamy na to pośrednie dowody w postaci bogatej twórczości mszalnej i motetowej polskich kompozytorów piszących w obowiązującym wówczas w Europie stylu wokalnemu a cappella. Była to muzyka przeznaczona przede wszystkim dla potrzeb liturgii. Skoro tak, to partie sopranów i altów musieli śpiewać chłopcy lub falseści, jako że praktyka śpiewu kobiet w liturgii nie była wówczas możliwa.

Tradycja chórów chłopięcych została nieco zagubiona w XVII i XVIII wieku. Przyczyniło się do tego powstanie opery i dominacja muzyki operowej w Europie. Tradycja ta jednak odżyła na nowo w XIX wieku na fali „cecylianizmu” - ruchu odnowy muzyki liturgicznej. Powstał on w Niemczech i swoim wpływem objął całą Europę, silnie zaznaczył się także w Polsce. Jednym z założeń tego ruchu był powrót w liturgii do chorału gregoriańskiego i polifonii renesansowej, głównie palestrinowskiej a w konsekwencji do chórów chłopięcych z męskimi tenorami i basami, jako najwłaściwszego instrumentu do jej wykonywania.

W Polsce prężnym ośrodkiem cecyliantyzmu był Poznań, a jego głównym propagatorem Ks. Józef Surzyński, muzykolog, kompozytor, i dyrygent. W roku 1884 założył w Katedrze Poznańskiej chór chłopięco-męski, z którym wykonywał utwory Palestriny i polskich mistrzów XVI wieku: Mikołaja Gomółki, Wacława z Szamotuł, Marcina Leopolity i innych. Do utrwalenia tradycji zapoczątkowanej przez Ks. Surzyńskiego przyczynił się w naszym stuleciu Ks. Wacław Gieburowski, wychowanek słynnej wówczas Szkoły Muzyki Kościelnej w Ratyźbonie, kompozytor, muzykolog a wreszcie znany w Europie dyrygent. Od 1914 do wybu-

Cantores Minores
Archikatedralny Chór Chłopięco-Męski
przy Katedrze Sw. Jana Chrzciciela w Warszawie
pod batutą dyrygenta Josepha Hertera

wystąpi w:

DENVER, CO
Wtorek, 3 sierpnia
– Immaculate Conception
Catholic Cathedral
1530 Logan Street
Denver, CO 80203
7:00 p.m. Concert

LITTLETON, CO
Środa, 4 sierpnia
– St. FrancesCabrini Catholic Church
6673 West Chatfield Avenue Littleton, CO 80128
7:00 p.m. Concert

